

અસ્વીકરણ: સ્થાનિક ભાષામાં અનુવાદિત આ ચુકાદા/હુકમનો હેતુ પક્ષકારોને તેમની ભાષામાં જાણકારી ઉપલબ્ધ કરાવવા માત્રનો છે અને તેનો અન્યથા ઉપયોગ થઈ શકશે નહિ. અન્ય તમામ વ્યવહારિક તેમજ સરકારી ઉદ્દેશો માટે મૂળ અંગ્રેજી ચુકાદો/હુકમ જ પ્રમાણિત અને માન્ય રહેશે.

DISCLAIMER: The translated judgment in vernacular language is meant for the restricted use of the litigant to understand it in his/her language and may not be used for any other purpose. For all practical and official purposes, the English version of the judgment shall be authentic and shall hold the field for the purpose of execution and implementation.

=====

[૨૦૧૪] ૫ એસ.સી.આર. ૮૨૪

બારકરણ અને અન્ય

વિરુદ્ધ

તમિલનાડુ રાજ્ય

(ક્રિમિનલ અપીલ નંબર ૧૨૧/૨૦૦૮)

એપ્રિલ ૨૫, ૨૦૧૪

[ટી.એસ. ઠાકુર અને જ્ઞાન સુધા મિશ્રા, ન્યાયમૂર્તિઓ]

પીનલ કોડ, ૧૮૬૦ – કલમો ૩૦૨ અને ૩૭૬ – બળાત્કાર અને ત્યારબાદ હત્યા – ટ્રાયલ કોર્ટ દ્વારા કલમો ૩૭૬, ૩૦૨ હેઠળ અપીલકર્તાઓ (એ-૧ અને એ-૨) ને ગુનેગાર ઠેરવવામાં આવેલ – હાઈકોર્ટે બળાત્કાર અને હત્યા બંને માટે એ-૧ ની સજા બહાલ રાખી પરંતુ એ-૨ ને માત્ર બળાત્કાર માટે ગુનેગાર ઠેરવ્યો અને હત્યા માટે નહીં – અપીલ પર, ઠેરવેલ કે: એ-૧ અને એ-૨ એ ભોગ બનનાર પર એક પછી એક બળાત્કાર ગુજાર્યો હતો ત્યારબાદ એ-૧ એ મૃતકનું ગળું તેના હાથથી દબાવી દીધું જેના પરિણામે તેનું મૃત્યુ નીપજ્યું હતું જે કૃત્ય અંગે એ-૨ દ્વારા સવાલ ઉઠાવવામાં આવ્યો હતો – આ સંજોગોમાં, ભલે એ-૨ એ ભોગ બનનાર પર બળાત્કાર ગુજાર્યો હતો અને તે માટે તેને ગુનેગાર ઠેરવવામાં આવ્યો હતો, તેમ છતાં હાઈકોર્ટ દ્વારા તેને હત્યાના ગુનામાંથી યોગ્ય રીતે નિર્દોષ જાહેર કરવામાં આવ્યો હતો – જ્યાં સુધી એ-૧ નો સંબંધ છે, જ્યારે તેણે ભોગ બનનાર સાથે નિકટતા કેળવવાનો પ્રયાસ કર્યો ત્યારે તેના દ્વારા તેનું અપમાન કરવામાં આવ્યું હતું જેના પર એ-૧ ગુસ્સે ભરાયો હતો અને તેના મિત્ર

સાથે મળીને કાવતરું ઘડ્યું હતું અને તેની પર માત્ર બળાત્કાર જ ગુજાર્યો ન હતો, પરંતુ તેની હત્યા પણ કરી હતી – જો કે, આ ઘટનાના કોઈ પ્રત્યક્ષદર્શી સાક્ષી ન હતા, તેમ છતાં આરોપીનું કબૂલાતનામું સંજોગોના પુરાવાને સંપૂર્ણપણે સમર્થન આપતું હતું કારણ કે પોસ્ટમોર્ટમ રિપોર્ટમાં બહાર આવ્યું હતું કે મૃતકનું મૃત્યુ ગળું દબાવવાને કારણે થયું હતું જે એ-૧ ના કબૂલાતનામા સાથે મેળ ખાતું હતું – પોસ્ટમોર્ટમ રિપોર્ટ પરથી બળાત્કારનો જાતીય હુમલો પણ સાબિત થયો હતો – તત્કાલીન વિલેજ એડમિનિસ્ટ્રેટિવ ઓફિસર્સ, ફરિયાદપક્ષના સાક્ષી-૧૦ અને ફરિયાદપક્ષના સાક્ષી-૧૩, જેમની સમક્ષ એ-૧ અને ૨ એ તેમના ન્યાયાલય બહારની કબૂલાતનામા આપ્યા હતા, તેમની જુબાનીએ ફરિયાદપક્ષના કેસને સ્પષ્ટપણે ખુલ્લો કર્યો હતો અને આ પુરાવાને વધુ સમર્થન મળ્યું હતું – ફરિયાદપક્ષના સાક્ષી-૧૧ અને ફરિયાદપક્ષના સાક્ષી-૧૪ ને ભલે પ્રતિકૂળ જાહેર કરવામાં આવ્યા હતા, તેમ છતાં તેઓ એ હકીકત સ્થાપિત કરવા સક્ષમ ન હતા કે ન્યાયાલય બહારની કબૂલાતનામા તેમની હાજરીમાં રેકૉર્ડ કરવામાં આવ્યા ન હતા – માત્ર એટલા કારણોસર કે કબૂલાતનામાના સાક્ષીઓ પૈકીના એક સાક્ષીએ કબૂલાતને તેની સંપૂર્ણતામાં સમર્થન આપ્યું ન હતું, વિલેજ એડમિનિસ્ટ્રેટિવ ઓફિસર જેવા સ્વતંત્ર સાક્ષીએ સજા નોંધાવવાનું સમર્થન કર્યું હોવા છતાં સમગ્ર કબૂલાતને અવિશ્વસનીય તરીકે બાજુ પર મૂકી શકાય નહીં – વધુમાં, એ-૧ અને એ-૨ પાસેથી મેળવેલ રિકવરી મેમોએ તેમની સામે લગાવવામાં આવેલા આરોપોને સ્પષ્ટપણે સ્થાપિત કર્યા હતા – અપીલકર્તાઓને ગુનેગાર ઠેરવવાનો આધાર માત્ર કબૂલાતનામા પર જ નહીં પરંતુ ફરિયાદપક્ષ દ્વારા આધાર રાખવામાં આવેલા અન્ય મજબૂત પુરાવાઓ પર પણ આધારિત હતો – અપીલકર્તાઓને દોષિત ઠેરવતા હાઈકોર્ટના ચુકાદામાં કોઈ ખામી નથી.

પુરાવા – કબૂલાત – ન્યાયાલય બહારની કબૂલાત – ની વિશ્વસનીયતા – ઠેરવેલ કે: ન્યાયાલય બહારની કબૂલાત પર માત્ર ત્યારે જ આધાર રાખી શકાય જો તે સ્વૈચ્છિક અને સારી હોય અને મનની સ્વસ્થ સ્થિતિમાં કરવામાં આવી હોય – પરંતુ વિલેજ એડમિનિસ્ટ્રેટિવ ઓફિસર જેવા સ્વતંત્ર સાક્ષી દ્વારા સમર્થન મળ્યું હોવા છતાં અને અન્ય સંજોગોના પુરાવા દ્વારા સદર કબૂલાતને સમર્થન મળતું હોય, જે હાલના કેસની સ્થિતિ હતી, તેમ છતાં ન્યાયાલય બહારની કબૂલાત આરોપીને ગુનેગાર ઠેરવવા માટે અપૂરતી છે તેવી પૂર્વધારણાથી શરૂઆત કરવાનું કોઈ પણ કોર્ટ માટે ખુલ્લું નથી – જો ન્યાયાલય બહારની કબૂલાત સંબંધિત પુરાવાઓ વિશ્વસનીયતા અને સ્વીકાર્યતાની કસોટી પર ચકાસ્યા પછી વિશ્વસનીય જણાય, તો તે એકમાત્ર સજાનો આધાર બની શકે છે.

ફરિયાદપક્ષનો કેસ એવો હતો કે અપીલકર્તાઓ – એ૧ અને એ૨ અન્ય બે વ્યક્તિઓ સાથે મળીને એક છોકરીને બળજબરીથી એકાંત સ્થળે લઈ ગયા હતા, જ્યાં તેની પર બળાત્કાર ગુજારવામાં આવ્યો હતો અને ત્યારબાદ તે જ વ્યવહાર

દરમિયાન, એ-૧ એ તેનું ગળું દબાવીને તેની હત્યા કરી દીધી હતી; અને વધુમાં, ગુનાને છુપાવવાના હેતુથી, તે બધાએ શબને ખેતરના એક એકાંત સ્થળે ફેંકી દીધું હતું. ત્યારબાદ, એ-૧ એ ફરિયાદપક્ષના સાક્ષી-૧૦ સમક્ષ ન્યાયાલય બહારની કબૂલાત કરી હતી જેના સાક્ષી ફરિયાદપક્ષના સાક્ષી-૧૧ હતા જ્યારે એ-૨ એ ફરિયાદપક્ષના સાક્ષી-૧૩ સમક્ષ ન્યાયાલય બહારની કબૂલાત કરી હતી જેના સાક્ષી ફરિયાદપક્ષના સાક્ષી-૧૪ હતા. ફરિયાદપક્ષના સાક્ષી-૧૦ અને ફરિયાદપક્ષના સાક્ષી-૧૩ બંને વિલેજ એડમિનિસ્ટ્રેટિવ ઓફિસર્સ હતા.

એ-૧ અને ૨ દ્વારા કરવામાં આવેલી સદર ન્યાયાલય બહારની કબૂલાત પર આધાર રાખતા, ટ્રાયલ કોર્ટે તેમને કલમો ૩૦૨ અને ૩૭૬ આઈ.પી.સી. હેઠળ ગુનેગાર ઠેરવ્યા હતા. અપીલ પર, હાઈકોર્ટે કલમ ૩૭૬(૨)(જી) અને ૩૦૨ આઈ.પી.સી. હેઠળ એ-૧ ની સજા બહાલ રાખી હતી. એ-૨ ના સંબંધમાં, હાઈકોર્ટે તેને કલમ ૩૦૨ આઈ.પી.સી. હેઠળના હત્યાના ગુનામાંથી નિર્દોષ જાહેર કર્યો હતો પરંતુ આઈ.પી.સી.ની કલમ ૩૭૬ હેઠળ તેની સજા ચથાવત રાખી હતી.

હાલની અપીલમાં વિચારણા માટે જે પ્રશ્ન ઉદ્ભવ્યો હતો તે એ હતો કે શું અપીલકર્તાઓને માત્ર બે ન્યાયાલય બહારની કબૂલાતના આધારે ગુનેગાર ઠેરવી શકાય, જેના સાક્ષી અનુક્રમે ફરિયાદપક્ષના સાક્ષી-૧૧ અને ફરિયાદપક્ષના સાક્ષી-૧૪ હોવાનું કથિત છે, જો કે તેઓ ફરિયાદપક્ષના પુરાવાના કેટલાક ભાગોના સંબંધમાં પ્રતિકૂળ બન્યા હતા.

અપીલ રદ કરતા, કોર્ટે

ઠેરવેલ કે: ૧. ફરિયાદપક્ષની એ રજૂઆતમાં તથ્ય છે કે આરોપી એ-૧ અને એ-૨ એ ભોગ બનનાર પર એક પછી એક બળાત્કાર ગુજાર્યો હતો અને એ-૧ એ વિચાર્યું કે જો ભોગ બનનારને જીવતી જવા દેવામાં આવશે, તો તે તે બધાને ખુદા પાડી દેશે અને, તેથી, એ-૧ એ મૃતકનું ગળું તેના હાથથી દબાવી દીધું જેના પરિણામે તેનું મૃત્યુ નીપજ્યું અને આ જોતાં, એ-૨ એ તેને પ્રશ્ન કર્યો કે તેણે એવું શા માટે કર્યું. આમ, ભલે એ-૨ એ ભોગ બનનાર પર બળાત્કાર ગુજાર્યો હતો, તેમ છતાં કલમ ૩૦૨ આઈ.પી.સી. હેઠળ તેની નિર્દોષતા પરંતુ કલમ ૩૭૬ આઈ.પી.સી. હેઠળની સજા યોગ્ય રીતે જાળવી રાખવામાં આવી હતી. જ્યાં સુધી એ-૧ નો સંબંધ છે, ફરિયાદપક્ષની વાર્તાની પૃષ્ઠભૂમિને અવગણી શકાય નહીં કારણ કે ફરિયાદપક્ષનો કેસ એવો હતો કે અપીલકર્તા નંબર ૧ નું મૃતક દ્વારા અપમાન કરવામાં આવ્યું હતું જ્યારે તેણે તેની સાથે નિકટતા કેળવવાનો પ્રયાસ કર્યો હતો અને તેના દ્વારા અપમાનિત થવા પર, એ-૧ ગુસ્સે ભરાયો હતો અને તેના મિત્ર સાથે મળીને કાવતરું ઘડ્યું હતું અને તેની પર માત્ર બળાત્કાર જ ગુજાર્યો ન હતો, પરંતુ તેની હત્યા પણ કરી હતી. જો કે, આ ઘટનાના કોઈ પ્રત્યક્ષદર્શી સાક્ષી ન હતા, આરોપી અપીલકર્તાઓનું

કબૂલાતનામું સંજોગોના પુરાવાને સંપૂર્ણપણે સમર્થન આપે છે કારણ કે પોસ્ટમોર્ટમ રિપોર્ટમાં બહાર આવ્યું હતું કે મૃતકનું મૃત્યુ ગળું દબાવવાને કારણે થયું હતું જે અપીલકર્તા આરોપીના કબૂલાતનામા સાથે મેળ ખાતું હતું. પોસ્ટમોર્ટમ રિપોર્ટ પરથી બળાત્કારનો જાતીય હુમલો પણ સાબિત થાય છે જે સ્થાપિત કરે છે કે ભોગ બનનારનું મૃત્યુ માનવવધ હતું અને તેને અનેક વ્યક્તિઓની મિલીભગતથી બળજબરીથી બળાત્કારનો ભોગ બનાવવામાં આવી હતી. તત્કાલીન વિલેજ એડમિનિસ્ટ્રેટિવ ઓફિસર્સ, ફરિયાદપક્ષના સાક્ષી-૧૦ અને ફરિયાદપક્ષના સાક્ષી-૧૩, જેમની સમક્ષ અપીલકર્તા નંબર ૧ અને ૨ એ તેમની ન્યાયાલય બહારની કબૂલાત આપી હતી, તેમની જુબાની ફરિયાદપક્ષના કેસને સ્પષ્ટપણે ખુલ્લો કરે છે અને આ પુરાવાને વધુ સમર્થન મળ્યું હતું. ફરિયાદપક્ષના સાક્ષી-૧૧ અને ફરિયાદપક્ષના સાક્ષી-૧૪ ની જુબાની પરથી, ભલે તેમને પ્રતિકૂળ ગણવામાં આવ્યા હતા, તેઓ એ હકીકત સ્થાપિત કરવા સક્ષમ ન હતા કે ન્યાયાલય બહારની કબૂલાત તેમની હાજરીમાં નોંધવામાં આવી ન હતી. વધુમાં અપીલકર્તા નંબર ૧ અને ૨ પાસેથી મેળવેલ રિકવરી મેમો તેમની સામે લગાવવામાં આવેલા આરોપોને સ્પષ્ટપણે સ્થાપિત કરે છે. વધુમાં એ બાબતને અવગણી શકાય નહીં કે કધીલી ગામના તત્કાલીન વિલેજ એડમિનિસ્ટ્રેટિવ ઓફિસર ફરિયાદપક્ષના સાક્ષી-૧૦ એ અપીલકર્તા નંબર ૧ બાસ્કરણની ન્યાયાલય બહારની કબૂલાત વિશે વાત કરી હતી અને આ સંબંધમાં તેમની જુબાનીને ફરિયાદપક્ષના સાક્ષી-૧૧ દ્વારા સમર્થન મળ્યું હતું જેઓ એક સ્વતંત્ર વ્યક્તિ છે અને પ્રથમ આરોપી સાથે કોઈ અગાઉની દુશ્મનાવટ ધરાવતા ન હતા. આમ, ભલે આ સાક્ષી મુખ્ય તપાસમાં જ પ્રતિકૂળ બન્યો હતો, તેમ છતાં તેણે વિલેજ એડમિનિસ્ટ્રેટિવ ઓફિસર સમક્ષ અપીલકર્તા નંબર ૧ દ્વારા કરવામાં આવેલી કબૂલાત અને ત્યાં તેની હાજરી વિશે વાત કરી હતી અને આંક પી-૭ મુજબ ન્યાયાલય બહારની કબૂલાત અંગેના દસ્તાવેજ પર તેની સહી હોવાને નકારી શકાય નહીં, ખાસ કરીને જ્યારે આ ન્યાયાલય બહારની કબૂલાતને કારણે આરોપીઓએ આત્મસમર્પણ કર્યું હતું જેમને પાછળથી ધરપકડ કરીને ટ્રાયલ ચલાવવામાં આવી હતી. ફરિયાદપક્ષના સાક્ષી-૧૪ જોકે પ્રતિકૂળ બન્યા હતા, પરંતુ તે માત્ર કબૂલાતનામું નોંધવાની હકીકત પૂરતું જ મર્યાદિત હતું અને તેઓ તેમાંથી ફરી શક્યા ન હતા. [પેરા ૧૨, ૧૩] [૮૩૨-ઈ-એચ; ૮૩૩-એ-જી]

૨. ન્યાયાલય બહારની કબૂલાત પર માત્ર ત્યારે જ આધાર રાખી શકાય જો તે સ્વૈચ્છિક અને સારી હોય અને મનની સ્વસ્થ સ્થિતિમાં કરવામાં આવી હોય. કબૂલાત અંગેના પુરાવાનું મૂલ્ય અન્ય કોઈપણ પુરાવાની જેમ સાક્ષીની સચ્ચાઈ પર આધાર રાખે છે જેની સમક્ષ તે કરવામાં આવી હોય. કબૂલાત અંગેના પુરાવાનું મૂલ્ય પુરાવા આપનાર સાક્ષીની વિશ્વસનીયતા પર આધાર રાખે છે. પરંતુ વિલેજ એડમિનિસ્ટ્રેટિવ ઓફિસર જેવા સ્વતંત્ર સાક્ષી દ્વારા સમર્થન મળ્યું હોવા છતાં અને અન્ય સંજોગોના પુરાવા દ્વારા સદર કબૂલાતને સમર્થન મળતું હોય, જે

હાલના કેસની સ્થિતિ છે, તેમ છતાં ન્યાયાલય બહારની કબૂલાત આરોપીને ગુનેગાર ઠેરવવા માટે અપૂરતી છે તેવી પૂર્વધારણાથી શરૂઆત કરવાનું કોઈ પણ કોર્ટ માટે ખુલ્લું નથી. કોર્ટો એ કાનૂની સ્થિતિથી અજાણ હોઈ શકે નહીં કે જો ન્યાયાલય બહારની કબૂલાત સંબંધિત પુરાવાઓ વિશ્વસનીયતા અને સ્વીકાર્યતાની કસોટી પર ચકાસ્યા પછી વિશ્વસનીય જણાય, તો તે એકમાત્ર સજાનો આધાર બની શકે છે. [પેરા ૧૪] [૮૩૩-જ-એચ; ૮૩૪-એ-સી]

૩. માત્ર એટલા કારણોસર કે કબૂલાતનામાના સાક્ષીઓ પૈકીના એક સાક્ષીએ કબૂલાતને તેની સંપૂર્ણતામાં સમર્થન આપ્યું ન હતું, વિલેજ એડમિનિસ્ટ્રેટિવ ઓફિસર જેવા સ્વતંત્ર સાક્ષીએ સજા નોંધાવવાનું સમર્થન કર્યું હોવા છતાં સમગ્ર કબૂલાતને અવિશ્વસનીય તરીકે બાજુ પર મૂકી શકાય નહીં. જો કે, અપીલકર્તાઓને ગુનેગાર ઠેરવવાનો આધાર માત્ર કબૂલાતનામા પર જ ન હતો પરંતુ ફરિયાદપક્ષ દ્વારા આધાર રાખવામાં આવેલા અન્ય મજબૂત પુરાવાઓ પર પણ હતો એટલે કે શબની રિકવરી, કબૂલાતનામા સાથે મેળ ખાતો પોસ્ટમોર્ટમ રિપોર્ટ, અન્ય સ્વતંત્ર સાક્ષીઓની જુબાની જેમણે તેમની હાજરીમાં કબૂલાતનામું નોંધવાની બાબતને સમર્થન આપ્યું હતું અને આ રીતે ફરિયાદપક્ષના કેસની વિશ્વસનીયતા વિશે એવી કોઈ શંકા ઊભી થતી નથી કે જેને નકારી શકાય. અપીલકર્તાઓને ગુનેગાર ઠેરવતા અને તેમને યોગ્ય સજા કરતા હાઈકોર્ટના ચુકાદા અને હુકમમાં કોઈ ખામી ન હતી. [પેરા ૧૫ અને ૧૬] [૮૩૪-ડી-જી]

સિવિલ એપેલેટ જ્યુરિસડિક્શન: ક્રિમિનલ અપીલ નંબર ૧૨૧/૨૦૦૮.

ક્રિમિનલ અપીલ નંબર ૯/૨૦૦૫ માં મદ્રાસ ખાતેની હાઈકોર્ટ ઓફ જ્યુડિકેચરના તારીખ ૦૯.૧૧.૨૦૦૬ ના ચુકાદા અને હુકમમાંથી.

અપીલકર્તાઓ તરફે રત્નાકર દાસ, બી. કરુણા કરન (એસ. ગૌતમના માટે).

સામાવાળા તરફે એમ. યોગેશ કપ્પા, એ. સાંથા કુમાર.

કોર્ટનો ચુકાદો ન્યાયમૂર્તિ જ્ઞાન સુધા મિશ્રા દ્વારા આપવામાં આવેલ. ૧. વિશેષ પરવાનગી દ્વારા દાખલ કરવામાં આવેલી આ અપીલ મદ્રાસ હાઈકોર્ટ દ્વારા પસાર કરાયેલા તારીખ ૦૯.૧૧.૨૦૦૬ ના ચુકાદા અને હુકમ વિરુદ્ધ નિર્દેશિત છે, જેણે પ્રથમ અપીલકર્તાને આઈ.પી.સી. ની કલમ ૩૭૬(૨)(જી), ૩૦૨ અને ૨૦૧ હેઠળ ગુનેગાર ઠેરવતા અને સજા આપતા હુકમને બહાલ રાખ્યો છે જેમાં અનુક્રમે રૂપિયા ૫,૦૦૦/- ના દંડ સાથે આજીવન કેદની સજા, રૂપિયા ૫,૦૦૦/- ના દંડ સાથે ૧૦ વર્ષની સખત કેદ અને રૂપિયા ૨,૦૦૦/- ના દંડ સાથે ૩ વર્ષની સખત કેદની સજા ફટકારવામાં આવી છે. ટ્રાયલ કોર્ટે અપીલકર્તા નંબર ૨ ને પણ આવી જ સજા ફટકારી હતી, જેને હાઈકોર્ટમાં અપીલ કરવા પર, કલમ ૩૦૨ આઈ.પી.સી. હેઠળના હત્યાના ગુનામાંથી નિર્દોષ જાહેર કરવામાં આવ્યો હતો પરંતુ આઈ.પી.સી. ની કલમ ૩૭૬ હેઠળ તેની સજા અને દોષસિદ્ધિ જાળવી રાખવામાં આવી હતી.

૨. ફરિયાદપક્ષનો કેસ જે અપીલકર્તાઓની દોષસિદ્ધિ અને સજા તરફ દોરી ગયો તે ટૂંકમાં નીચે મુજબ છે:

અપીલકર્તાઓ – એ૧ અને એ૨ અન્ય બે વ્યક્તિઓ સાથે મળીને તારીખ ૨૧.૧૦.૧૯૯૫ ના રોજ સાંજના આશરે ૭.૦૦ વાગ્યે મૃતક છોકરીને બળજબરીથી એકાંત સ્થળે લઈ ગયા હતા, જ્યાં તેની પર બળાત્કાર ગુજારવામાં

આવ્યો હતો અને ત્યારબાદ તે જ વ્યવહાર દરમિયાન, એ૧ એ તેનું ગળું દબાવીને તેની હત્યા કરી દીધી હતી. વધુમાં, ગુનાને છુપાવવાના હેતુથી, તે બધાએ શબને ખેતરના એક એકાંત સ્થળે ફેંકી દીધું હતું. ત્યારબાદ બીજા દિવસે મૃતક છોકરીના મોટા ભાઈ દ્વારા શબ શોધી કાઢવામાં આવ્યું હતું. ત્યારબાદ કેસની તપાસ હાથ ધરવામાં આવી હતી જેમાં મૃતકના શબના પોસ્ટમોર્ટમ રિપોર્ટનો સમાવેશ થાય છે, જેમાં ડૉક્ટરે ગળું દબાવવાને કારણે મૃત્યુ, શરીર પરની ઈજાઓ, યોનિમાર્ગ ફાટવાથી રક્તસ્ત્રાવ થવાનો અભિપ્રાય આપ્યો હતો. જો કે, યોનિમાર્ગના સ્મીયરમાંથી વીર્યના કોઈ અંશ મળ્યા ન હતા. પ્રારંભિક તપાસમાં અપીલકર્તાઓના નામ બહાર આવ્યા ન હતા અને તપાસ કરાયેલા સાક્ષીઓએ પણ આ સંબંધમાં કોઈ ચાવી આપી ન હતી. આમ, ફરિયાદપક્ષના કેસના સમર્થનમાં આ ઘટનાના કોઈ પ્રત્યક્ષદર્શી સાક્ષી ન હતા.

૩. આશરે ૩૫ દિવસ પછી, તારીખ ૨૫.૧૧.૧૯૯૫ ના રોજ, અપીલકર્તા નંબર ૧ એ કધીલી ગામના વિલેજ એડમિનિસ્ટ્રેટિવ ઓફિસર ફરિયાદપક્ષના સાક્ષી-૧૦ નો આશરો લીધેલ અને તે દ્વારા તેણે કબૂલાત કરી કે તેણે અપીલકર્તા નંબર ૨ અને અન્ય બે વ્યક્તિઓ સાથે મળીને મૃતક પર બળાટકાર ગુજાર્યા બાદ તેની હત્યા કરી હતી અને આત્મસમર્પણ કરવાની તૈયારી દર્શાવી હતી. આ કબૂલાત ફરિયાદપક્ષના સાક્ષી-૧૧ ની હાજરીમાં લેખિતમાં લેવામાં આવી હતી જેઓ ત્યાં હાજર હતા અને જેમણે તેના પર સહી કરી હતી.

કબૂલાતનામાના અનુસંધાનમાં, તપાસ કરનાર અધિકારી તેને ગુનાના સ્થળે લઈ ગયા જ્યાં માટીના કેટલાક નમૂના લેવામાં આવ્યા અને પછી તેઓ એ-૧ ના ઘરે ગયા, જ્યાંથી મૃતકની એક ડાયરી મળી આવી. બીજા દિવસે, તારીખ ૨૬.૧૧.૧૯૯૫ ના રોજ, એ-૨ એ સુંદરમ પક્ષી ગામના વિલેજ એડમિનિસ્ટ્રેટિવ ઓફિસર ફરિયાદપક્ષના સાક્ષી-૧૩ નો આશરો લીધેલ અને ફરિયાદપક્ષના સાક્ષી-૧૪ ની હાજરીમાં ગુનાની કબૂલાત કરી, જેમણે ફરિયાદપક્ષના સાક્ષી-૧૩ ને આપવામાં આવેલી લેખિત કબૂલાતને પ્રમાણિત કરી હતી. આરોપી/અપીલકર્તાઓને ત્યારબાદ ટ્રાયલ માટે મોકલવામાં આવ્યા હતા અને ન્યાયાલય બહારની કબૂલાતના આધારે ગુનેગાર ઠેરવવામાં આવ્યા હતા. જ્યારે એ-૧ એ એ-૪ ની ઓળખ કરી હતી, ત્યારે એ-૨ એ એ-૩ ની ઓળખ કરી હતી અને આમ, તેમની પણ ધરપકડ કરવામાં આવી હતી. જો કે, પાછળથી ટ્રાયલ કોર્ટે એ-૩ અને એ-૪ ને નિર્દોષ જાહેર કર્યા હતા અને રાજ્યે તેને પડકાર્યો ન હતો.

૪. હાઈકોર્ટે નીચેના બે મુદ્દાઓ પર વિચાર કરવાનો હતો:

(૧) મૃતકના મૃત્યુનું સ્વરૂપ, શું તેની પર બળાત્કાર ગુજારવામાં આવ્યો હતો;

(૨) ગુનાના સંબંધમાં અપીલકર્તાઓનો દોષ જે તેમની ન્યાયાલય બહારની કબૂલાતના આધારે હતો, જે એ૧ અને એ-૨ દ્વારા અનુક્રમે

ફરિયાદપક્ષના સાક્ષી-૧૦ અને ફરિયાદપક્ષના સાક્ષી-૧૩ ને અલગથી આપવામાં આવી હતી.

૫. હાઈકોર્ટે પોસ્ટમોર્ટમ રિપોર્ટના આધારે શોધી કાઢ્યું કે મૃત્યુ ગળું દબાવવાને કારણે થયું હતું અને છોકરીના શરીરમાં યોનિમાર્ગના સ્વેબમાં વીર્યની હાજરી સિવાય બળાત્કારના અન્ય તમામ લક્ષણો જોવા મળ્યા હતા.

૬. હાઈકોર્ટેને અપીલકર્તાઓના વકીલ દ્વારા જાણ કરવામાં આવી હતી કે બંને ન્યાયાલય બહારની કબૂલાત (એ-૧ દ્વારા આંક ૭ અને એ-૨ દ્વારા આંક ૧૧) માં વપરાયેલી અભિવ્યક્તિઓમાં આશ્ચર્યજનક સમાનતા હતી જો કે તે બે અલગ-અલગ વ્યક્તિઓ/આરોપીઓ દ્વારા બે અલગ-અલગ સ્થળોએ કરવામાં આવી હતી; પરંતુ કોર્ટે તેને એક આકસ્મિક સંયોગ ગણાવ્યો કારણ કે જાહેર કરાયેલી ઘટનાઓનો ક્રમ સામાન્ય રીતે વપરાતા શબ્દોમાં વર્ણવવામાં આવ્યો હતો.

૭. જો કે, બચાવપક્ષ દ્વારા જે વલણ લેવામાં આવ્યું હતું તે એ હતું કે એ-૧ અને એ-૨ ની કબૂલાતના બે સાક્ષીઓ ફરિયાદપક્ષના સાક્ષી-૧૧ અને ફરિયાદપક્ષના સાક્ષી-૧૪ એ-૧ ના ઘરેથી ડાયરી મેળવવા અને એ-૨ ના ઘરેથી એક ચોક્કસ પત્ર મેળવવા અંગે પ્રતિકૂળ બન્યા હતા જેના કારણે તેમના

પુરાવાને અવિશ્વસનીય તરીકે પડકારવામાં આવ્યા હતા. જો કે, હાઈકોર્ટે તેને એ આધારે નકારી કાઢ્યો હતો કે જો આ સાક્ષીઓ ફરિયાદપક્ષ માટે 'મહેરબાની કરનારા સાક્ષીઓ' હોત, તો તેઓ સમગ્ર ફરિયાદપક્ષના કેસને આંખ મીંચીને સમર્થન આપી શક્યા હોત અને કોઈ ચોક્કસ ભાગના સંદર્ભમાં પ્રતિકૂળ બન્યા ન હોત. તેથી હાઈકોર્ટે તેઓએ કરેલી કબૂલાતના સંબંધમાં સાક્ષીઓની જુબાનીઓ પર આધાર રાખ્યો હતો.

૮. હાઈકોર્ટે, જો કે, અપીલકર્તા નંબર ૨ ને હત્યાના આરોપમાંથી નિર્દોષ જાહેર કરીને થોડી રાહત આપી હતી, જે તેના કબૂલાતનામાના આધારે હતી, જેમાં તેણે ગળું દબાવતી વખતે અપીલકર્તા નંબર ૧ ને પૂછ્યું હતું કે તે આવું શા માટે કરી રહ્યો છે અને તેથી હાઈકોર્ટે ઠેરવ્યું કે તેણે હત્યામાં ભાગ લીધો ન હતો અને મૃતકનું ગળું એ-૧ દ્વારા જ એકાએક દબાવવામાં આવ્યું હતું જેના કારણે તેનું મૃત્યુ થયું હતું.

૯. અમે ફરિયાદપક્ષના પુરાવાઓની નોંધ લીધી છે અને નીચેની કોર્ટોના ચુકાદાઓનું અવલોકન કર્યું છે અને વિદ્વાન વકીલોને પણ વિગતવાર સાંભળ્યા છે. અમારી સામેનો મુદ્દો એ છે કે શું અપીલકર્તાઓને માત્ર આ બે ન્યાયાલય બહારની કબૂલાતના આધારે ગુનેગાર ઠેરવી શકાય, જેના સાક્ષી ફરિયાદપક્ષના

સાક્ષી-૧૧ અને ફરિયાદપક્ષના સાક્ષી-૧૪ હતા જેઓ ફરિયાદપક્ષના પુરાવાના કેટલાક ભાગોના સંબંધમાં પ્રતિકૂળ બન્યા છે.

૧૦. હાઈકોર્ટે, જો કે, અપીલકર્તા નંબર ૨ ને તેના કબૂલાતનામાના આધારે હત્યાના આરોપમાંથી નિર્દોષ જાહેર કરીને થોડી રાહત આપી હતી જેમાં તેણે અપીલકર્તા નંબર ૧ ને પૂછ્યું હતું કે તે ગળું દબાવવાનું કૃત્ય શા માટે કરી રહ્યો છે અને આમ હાઈકોર્ટે તારણ કાઢ્યું કે ભલે મૃતકની હત્યા કરવામાં આવી હતી પરંતુ ભોગ બનનારનું ગળું દબાવવાના કૃત્યમાં તેણે ભાગ લીધો ન હતો અને એ-૧ દ્વારા જ એકાએક તેનું ગળું દબાવવામાં આવ્યું હોવાનું માનવામાં આવ્યું હતું અને તેથી એ-૨ ને હત્યાના આરોપમાંથી નિર્દોષ જાહેર કરવા માટે મહેરબાની કરશો.

૧૧. અમે ફરિયાદપક્ષ દ્વારા રજૂ કરાયેલા પુરાવા તેમજ નીચેની કોર્ટોના ચુકાદા અને હુકમ દ્વારા આપવામાં આવેલા કારણોનું સાવચેતીપૂર્વક અવલોકન કર્યું છે અને પક્ષકારોના વિદ્વાન વકીલોને વિગતવાર સાંભળ્યા છે જેમણે મુખ્યત્વે એવી રજૂઆત કરી હતી કે વાદગ્રસ્ત ચુકાદો કાયદા, પુરાવાના વજન, સંભાવનાઓ અને કેસના સંજોગો તથા રેકૉર્ડ પરની સામગ્રીની વિરુદ્ધ છે. તેમની રજૂઆત મુજબ, ચુકાદો માત્ર ધારણાઓ અને અનુમાનો પર આધારિત છે અને તેથી, કાયદામાં અમાન્ય છે અને રદ થવાને પાત્ર છે. અપીલકર્તાના વકીલે

વધુમાં રજૂઆત કરી હતી કે દોષસિદ્ધિ આરોપીના કબૂલાતનામા પર આધારિત હોઈ શકે નહીં કારણ કે જે સાક્ષીઓ કબૂલાતનામું નોંધતી વખતે હાજર હોવાનું જણાવવામાં આવ્યું હતું તેઓ પ્રતિકૂળ બન્યા હતા.

૧૨. જો કે, આ કેસની પૃષ્ઠભૂમિ અને સંજોગોની ચકાસણી કરતાં, અમે હકીકતની નોંધ લીધી છે અને ફરિયાદપક્ષની એ રજૂઆતમાં તથ્ય જણાશે કે આરોપી એ-૧ અને એ-૨ એ ભોગ બનનાર પર એક પછી એક બળાત્કાર ગુજાર્યો હતો અને એ-૧ એ વિચાર્યું કે જો ભોગ બનનારને જીવતી જવા દેવામાં આવશે, તો તે તે બધાને ખુદા પાડી દેશે અને, તેથી, એ-૧ એ મૃતકનું ગળું તેના હાથથી દબાવી દીધું જેના પરિણામે તેનું મૃત્યુ નીપજ્યું અને આ જોતાં, એ-૨ એ તેને પ્રશ્ન કર્યો કે તેણે એવું શા માટે કર્યું. આમ, ભલે એ-૨ એ ભોગ બનનાર પર બળાત્કાર ગુજાર્યો હતો, તેમ છતાં કલમ ૩૦૨ આઈ.પી.સી. હેઠળ તેની નિર્દોષતા પરંતુ કલમ ૩૭૬ આઈ.પી.સી. હેઠળની સજા યોગ્ય રીતે જાળવી રાખવામાં આવી હતી.

૧૩. જ્યાં સુધી એ-૧ નો સંબંધ છે, ફરિયાદપક્ષની વાર્તાની પૃષ્ઠભૂમિને અવગણી શકાય નહીં કારણ કે ફરિયાદપક્ષનો કેસ એવો છે કે જ્યારે પ્રથમ અરજદારો/એ-૧ એ મૃતક સાથે નિકટતા કેળવવાનો પ્રયાસ કર્યો ત્યારે તેના દ્વારા તેનું અપમાન કરવામાં આવ્યું હતું અને તેના દ્વારા અપમાનિત થવા પર,

એ-૧ ગુસ્સે ભરાયો હતો અને તેના મિત્ર સાથે મળીને કાવતરું ઘડ્યું હતું અને તેની પર માત્ર બળાત્કાર જ ગુજાર્યો ન હતો, પરંતુ મૃતકની હત્યા પણ કરી હતી. જો કે, આ ઘટનાના કોઈ પ્રત્યક્ષદર્શી સાક્ષી ન હતા, આરોપી અપીલકર્તાઓનું કબૂલાતનામું સંજોગોના પુરાવાને સંપૂર્ણપણે સમર્થન આપે છે કારણ કે પોસ્ટમોર્ટમ રિપોર્ટમાં બહાર આવ્યું હતું કે મૃતકનું મૃત્યુ ગળું દબાવવાને કારણે થયું હતું જે અપીલકર્તા આરોપીના કબૂલાતનામા સાથે મેળ ખાતું હતું. પોસ્ટમોર્ટમ રિપોર્ટ પરથી બળાત્કારનો જાતીય હુમલો પણ સાબિત થાય છે જે સ્થાપિત કરે છે કે ભોગ બનનાર જાનકીનું મૃત્યુ માનવવધ હતું અને તેને અનેક વ્યક્તિઓની મિલીભગતથી બળજબરીથી બળાત્કારનો ભોગ બનાવવામાં આવી હતી. તત્કાલીન વિલેજ એડમિનિસ્ટ્રેટિવ ઓફિસર્સ, ફરિયાદપક્ષના સાક્ષી-૧૦ અને ફરિયાદપક્ષના સાક્ષી-૧૩, જેમની સમક્ષ પ્રથમ અને બીજા આરોપીએ તેમની ન્યાયાલય બહારની કબૂલાત આપી હતી, તેમની જુબાની ફરિયાદપક્ષના કેસને સ્પષ્ટપણે ખુલ્લો કરે છે અને આ પુરાવાને વધુ સમર્થન મળ્યું હતું. ફરિયાદપક્ષના સાક્ષી-૧૧ (રાધા કિષ્નન) અને ફરિયાદપક્ષના સાક્ષી-૧૪ (સેલ્વા કુમાર) ની જુબાની પરથી, ભલે તેમને પ્રતિકૂળ ગણવામાં આવ્યા હતા, તેઓ એ હકીકત સ્થાપિત કરવા સક્ષમ ન હતા કે ન્યાયાલય બહારની કબૂલાત તેમની હાજરીમાં નોંધવામાં આવી ન હતી. વધુમાં પ્રથમ આરોપી અને બીજા આરોપી/અહીંના અપીલકર્તાઓ પાસેથી મેળવેલ રિકવરી મેમો તેમની સામે લગાવવામાં આવેલા આરોપોને સ્પષ્ટપણે સ્થાપિત કરે છે. વધુમાં એ બાબતને

અવગણી શકાય નહીં કે કધીલી ગામના તત્કાલીન વિલેજ એડમિનિસ્ટ્રેટિવ ઓફિસર ફરિયાદપક્ષના સાક્ષી-૧૦ એ પ્રથમ આરોપી બાસ્કરણની ન્યાયાલય બહારની કબૂલાત વિશે વાત કરી હતી અને આ સંબંધમાં તેમની જુબાનીને ફરિયાદપક્ષના સાક્ષી-૧૧ (રાધા કિષ્નન) દ્વારા સમર્થન મળ્યું હતું જેઓ એક સ્વતંત્ર વ્યક્તિ છે અને પ્રથમ આરોપી સાથે કોઈ અગાઉની દુશ્મનાવટ ધરાવતા ન હતા. આમ, ભલે આ સાક્ષી મુખ્ય તપાસમાં જ પ્રતિકૂળ બન્યો હતો, તેમ છતાં તેણે વિલેજ એડમિનિસ્ટ્રેટિવ ઓફિસર સમક્ષ પ્રથમ આરોપી દ્વારા કરવામાં આવેલી કબૂલાત અને ત્યાં તેની હાજરી વિશે વાત કરી હતી અને આંક પી-૭ મુજબ ન્યાયાલય બહારની કબૂલાત અંગેના દસ્તાવેજ પર તેની સહી હોવાને નકારી શકાય નહીં, ખાસ કરીને જ્યારે આ ન્યાયાલય બહારની કબૂલાતને કારણે આરોપીઓએ આત્મસમર્પણ કર્યું હતું જેમને પાછળથી ધરપકડ કરીને ટ્રાયલ ચલાવવામાં આવી હતી. ફરિયાદપક્ષના સાક્ષી-૧૪ (સેલ્વાકુમાર) ભલે પ્રતિકૂળ બન્યા હતા, પરંતુ તે માત્ર કબૂલાતનામું નોંધવાની હકીકત પૂરતું જ મર્યાદિત હતું અને તેઓ તેમાંથી ફરી શક્યા ન હતા.

૧૪. એ વાતમાં કોઈ શંકા નથી કે આ કોર્ટે સમયાંતરે ઠેરવ્યું છે કે ન્યાયાલય બહારની કબૂલાત પર માત્ર ત્યારે જ આધાર રાખી શકાય જો તે સ્વૈચ્છિક અને સાચી હોય અને મનની સ્વસ્થ સ્થિતિમાં કરવામાં આવી હોય. કબૂલાત અંગેના પુરાવાનું મૂલ્ય અન્ય કોઈપણ પુરાવાની જેમ સાક્ષીની સચ્ચાઈ

પર આધાર રાખે છે જેની સમક્ષ તે કરવામાં આવી હોય. કબૂલાત અંગેના પુરાવાનું મૂલ્ય પુરાવા આપનાર સાક્ષીની વિશ્વસનીયતા પર આધાર રાખે છે. પરંતુ વિલેજ એડમિનિસ્ટ્રેટિવ ઓફિસર જેવા સ્વતંત્ર સાક્ષી દ્વારા સમર્થન મળ્યું હોવા છતાં અને અન્ય સંજોગોના પુરાવા દ્વારા સદર કબૂલાતને સમર્થન મળતું હોય, જે હાલના કેસની સ્થિતિ છે, તેમ છતાં ન્યાયાલય બહારની કબૂલાત આરોપીને ગુનેગાર ઠેરવવા માટે અપૂરતી છે તેવી પૂર્વધારણાથી શરૂઆત કરવાનું કોઈ પણ કોર્ટ માટે ખુદ્દું નથી. કોર્ટે એ કાનૂની સ્થિતિથી અજાણ હોઈ શકે નહીં કે જો ન્યાયાલય બહારની કબૂલાત સંબંધિત પુરાવાઓ વિશ્વસનીયતા અને સ્વીકાર્યતાની કસોટી પર ચકાસ્યા પછી વિશ્વસનીય જણાય, તો પણ તે એકમાત્ર સજાનો આધાર બની શકે છે.

૧૫. ઉપરોક્ત સિદ્ધાંતના આધારે હાલના કેસની તપાસ કર્યા પછી, અમે એ રજૂઆત સ્વીકારવા તૈયાર નથી કે માત્ર એટલા કારણોસર કે કબૂલાતનામાના સાક્ષીઓ પૈકીના એક સાક્ષીએ કબૂલાતને તેની સંપૂર્ણતામાં સમર્થન આપ્યું ન હતું, વિલેજ એડમિનિસ્ટ્રેટિવ ઓફિસર જેવા સ્વતંત્ર સાક્ષીએ સજા નોંધાવવાનું સમર્થન કર્યું હોવા છતાં સમગ્ર કબૂલાતને અવિશ્વસનીય તરીકે બાજુ પર મૂકી શકાય નહીં. જો કે, અમે વધુમાં એ હકીકતની નોંધ લીધી છે કે અપીલકર્તાઓની દોષસિદ્ધિ માત્ર કબૂલાતનામા પર જ આધારિત નથી પરંતુ ફરિયાદપક્ષ દ્વારા આધાર રાખવામાં આવેલા અન્ય મજબૂત પુરાવાઓ પર પણ છે એટલે કે શબની

રિકવરી, કબૂલાતનામા સાથે મેળ ખાતો પોસ્ટમોર્ટમ રિપોર્ટ, અન્ય સ્વતંત્ર સાક્ષીઓની જુબાની જેમણે તેમની હાજરીમાં કબૂલાતનામું નોંધવાની બાબતને સમર્થન આપ્યું હતું અને આ રીતે ફરિયાદપક્ષના કેસની વિશ્વસનીયતા વિશે એવી શંકા ઊભી થતી નથી કે જેને નકારી શકાય.

૧૬. આમ અમને અપીલકર્તાઓને ગુનેગાર ઠેરવતા અને તેમને યોગ્ય સજા કરતા હાઈકોર્ટના ચુકાદા અને હુકમમાં કોઈ ખામી જણાતી નથી. પરિણામે, અપીલ નિષ્ફળ જાય છે અને રદ કરવામાં આવે છે. અપીલકર્તાઓ જામીન પર છે. તેમના જામીન બોન્ડ રદ કરવામાં આવે છે અને સજાનો બાકીનો ભાગ ભોગવવા માટે તેમને તાત્કાલિક કસ્ટડીમાં લેવામાં આવે.

બિભૂતિ ભૂષણ બોઝ

અપીલ રદ કરવામાં આવી.

This is an AI-assisted translation.

=====

અસ્વીકરણ: સ્થાનિક ભાષામાં અનુવાદિત આ ચુકાદા/હુકમનો હેતુ પક્ષકારોને તેમની ભાષામાં જાણકારી ઉપલબ્ધ કરાવવા માત્રનો છે અને તેનો અન્યથા ઉપયોગ થઈ શકશે નહિ. અન્ય તમામ વ્યવહારિક તેમજ સરકારી ઉદ્દેશો માટે મૂળ અંગ્રેજી ચુકાદો/હુકમ જ પ્રમાણિત અને માન્ય રહેશે.

DISCLAIMER: The translated judgment in vernacular language is meant for the restricted use of the litigant to understand it in his/her language and may not be used for any other purpose. For all practical and official purposes, the English version of the judgment shall be authentic and shall hold the field for the purpose of execution and implementation.